

Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bielsku-Białej

1. Podstawy prawne działania Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bielsku-Białej

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 4 *ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz.U. nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy. Zgodnie z art. 9a ust. 15 powyższej ustawy, określenie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania leży w kompetencji rady gminy.

Wobec powyższego szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu określiła Rada Miejska w Bielsku-Białej *uchwałą Nr IV/41/2011 z dnia 1 lutego 2011 r. w sprawie określenia trybu, sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bielsku-Białej oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania* (Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z dnia 30 marca 2011 r., Nr 71, poz. 1264).

Na podstawie § 5 ust. 1 Załącznika do powyższej Uchwały, Prezydent Miasta Bielska-Białej powołał na okres 4 lat w drodze *Zarządzenia Nr ON.0050.667.2011.PS z dnia 27 lipca 2011 r.* Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bielsku-Białej, w którego skład wchodzi 18 członków, będących przedstawicielami: instytucji pomocy społecznej, policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty, służby zdrowia, a także Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej, Prokuratury Rejonowej Bielsko-Biała-Północ z siedzibą w Bielsku-Białej, Prokuratury Rejonowej Bielsko-Biała-Południe z siedzibą w Bielsku-Białej. Oraz Bielskiego Stowarzyszenia Artystycznego „Teatr Grodzki” w Bielsku-Białej i Śląskiej Fundacji Błękitny Krzyż w Bielsku-Białej. Skład Zespołu uzupełniono następnie o przedstawiciela Kurii Diecezjalnej Diecezji Bielsko-Żywieckiej.

Powołanie Zespołu przez Prezydenta Miasta Bielska-Białej poprzedziło zawarcie Porozumień między Prezydentem Miasta Bielska-Białej a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Zespół został powołany spośród osób pisemnie zgłoszonych przez osoby uprawnione do reprezentowania podmiotów, o których mowa powyżej. Członkowie Zespołu zgodnie z ww. ustawą, wykonują zadania Zespołu w ramach swoich obowiązków służbowych lub zawodowych.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej. MOPS w ramach obsługi organizacyjno-technicznej jest zobowiązany do prowadzenia jednolitej bazy danych dotyczących pracy Zespołu i jego grup roboczych oraz obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) w zakresie ochrony danych osobowych oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.).

2. Cele i zadania Zespołu.

W myśl art. 9b ust. 1 powyższej ustawy oraz § 2 Załącznika do uchwały nr IV/41/2011 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 1 lutego 2011 r. w sprawie określenia trybu, sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bielsku-Białej oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, Zespół ma realizować zadania określone w obowiązującym na terenie Bielska-Białej Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Bielsku-Białej na lata 2010-2013, przyjętym Uchwałą Nr LXIII/1441/2010 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 9 listopada 2010 r. oraz w kolejnych Programach w tej sprawie, w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów należących do sfery pomocy społecznej, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, Prokuratury oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- 4) rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Powyższa ustawa w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie określiła w art. 9a ust. 10, iż Zespół Interdyscyplinarny w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach może tworzyć grupy robocze, do zadań których należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

W skład grup roboczych wchodzić mają przedstawiciele instytucji, o których mowa w art. 9a ust. 11 i 12 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2010 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), a więc przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia. Mogą wchodzić w skład Zespołu także kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodzin dotkniętych przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” i nie wymaga zgody osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Realizacja pomocy rodzinie z problemem przemocy odbywa się między innymi według procedury „Niebieskie Karty” na podstawie powołanej wyżej ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. Nr 209, poz. 1245). Rozporządzenie to wprowadziło jeden druk Niebieskiej Karty dla 5 służb:

pomocy społecznej, policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, służby zdrowia i oświaty, w tym dla 2 służb, które dotychczas nie realizowały tej procedury ani w myśl prawa ani zaleceń stosownych organów (służba zdrowia i oświata). Ponadto ww. rozporządzenie wskazuje nieprzekraczalne terminy realizacji elementów procedury: m.in. każda „Niebieska Karta” w ciągu 7 dni winna trafić do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, a Przewodniczący Zespołu winien ją przekazać członkom Zespołu lub grupy roboczej w ciągu 3 dni od jej wpływu. Zespół lub grupa robocza powinny m.in. wezwać i udzielić stosownej pomocy, wsparcia oraz informacji zarówno ofierze jak i sprawcy przemocy w rodzinie., a także niezwłocznie zawiadomić organy ścigania o powziętym podejrzeniu o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie.

W okresie od 01.01.2013 r. do 30.06.2013 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bielsku-Białej wpłynęło 290 Niebieskich Kart-A w związku z podejrzeniem występowania przemocy w rodzinie (dla porównania na przestrzeni całego roku 2012r. – 515 Niebieskich Kart-A). W I połowie 2013r. policja sporządziła 194 NK, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 6 NK, oświata – 13 NK, ochrona zdrowia – 2 NK, jednostki organizacyjne pomocy społecznej - 75 NK.